

ΕΚΟΜΕ Α.Ε.
Εθνικό Κέντρο Οπτικοακουστικών Μέσων
και Επικοινωνίας

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ Α.Ε.**
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
Αλ. Πάντου & Φραγκούδη 11
17671 ΚΑΛΛΙΘΕΑ
τηλ: +30 214 4022 501
email: president@ekome.media

Αθήνα 04/03/2020
ΑΠ: Β 942

Προς

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ
ΥΠ'ΟΨΙΝ: ΚΟΥ Ε. ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΤΗ

Θέμα: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος: απάντηση σε Ερώτηση.

Συνέχεια του υπ' αριθμ. 322/28.02.2020 εγγράφου σας αναφορικά με την υπ' αρ. 4514/26.02.2020 Ερώτηση του Βουλευτού κ Δ. Βαγενά, με θέμα «Επιχορήγηση τηλεοπτικών σειρών με εκατομμύρια ευρώ» σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το **ΕΚΟΜΕ** ιδρύθηκε και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του **Ν.4339/2015 (Κεφάλαιο Δ')** και το **Καταστατικό** του και εποπτεύεται από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Το ΕΚΟΜΕ εκπόνησε **Στρατηγικό και Επιχειρησιακό Σχέδιο** για την περίοδο 2018-22, και έχει ήδη ολοκληρώσει 25 μήνες λειτουργίας. **Σκοπός** του ΕΚΟΜΕ είναι η **προστασία, υποστήριξη και ανάδειξη του κλάδου των οπτικοακουστικών μέσων και της επικοινωνίας στην Ελλάδα**, ως ενός από τους κεντρικούς αναπτυξιακούς βραχίονες της χώρας, μέσω της **υλοποίησης προγραμμάτων και δράσεων**, που αφορούν στην υποστήριξη των δημοσίων και ιδιωτικών πρωτοβουλιών και επιχειρήσεων στους τομείς των οπτικοακουστικών μέσων και της ψηφιακής τεχνολογίας, καθώς και στην εξειδικευμένη υποβοήθηση των σχετικών επικοινωνιακών πολιτικών του Δημοσίου. Με την ίδρυση και λειτουργία του, επιζητά να συγκεντρώσει το σύνολο των δράσεων που αφορούν στην εγχώρια οπτικοακουστική βιομηχανία σε μια ενιαία λειτουργική δομή (ομπρέλα), αναλαμβάνοντας, κατά περίπτωση, συντονιστικό και οργανωτικό ρόλο, με **στοχευμένες καινοτόμες παρεμβάσεις**.

Οι δράσεις του ΕΚΟΜΕ αναπτύσσονται στρατηγικά σε τρεις (3) κεντρικούς άξονες, άρρηκτα συνδεδεμένους μεταξύ τους: 1) **ΕΠΕΝΔΥΣΗ**: Ενίσχυση των άμεσων ξένων επενδύσεων, της εγχώριας επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης και **δημιουργία των κατάλληλων υποδομών για την προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων στην Ελλάδα**, και για την ενίσχυση και υποστήριξη της εγχώριας επιχειρηματικής δραστηριότητας και απασχόλησης. Το ΕΚΟΜΕ καθίσταται αρμόδιος φορέας που αναλαμβάνει **τον εθνικό συντονισμό των συναρμόδιων φορέων**, οργανισμών, υπουργείων, της περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης, για την δημιουργία των κατάλληλων υποδομών, έτσι ώστε να μπορούν **να υλοποιούνται στην Ελλάδα διεθνείς οπτικοακουστικές παραγωγές και να τονώνεται συνεπακόλουθα η εγχώρια οπτικοακουστική βιομηχανία**. 2) **ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ**: Συλλογή, διαφύλαξη, συντήρηση, τεκμηρίωση και εκμετάλλευση του οπτικοακουστικού αποθέματος της χώρας. Στόχος της δράσης **η δημιουργία εθνικής**

αρχαιοθήκης οπτικοακουστικού και ψηφιακού υλικού. Το ΕΚΟΜΕ, ως δημόσιος φορέας αρμόδιος για τη δημιουργία του εθνικού αποθετηρίου οπτικοακουστικών αρχείων, είναι αρμόδιο για την **οργάνωση, ψηφιοποίηση, διαχείριση και εκμετάλλευση εθνικού αρχείου οπτικοακουστικών μέσων και μέσων ψηφιακής προβολής, ψηφιακής επικοινωνίας και πληροφόρησης**, όπως και την υποβοήθηση του Δημοσίου στην εφαρμογή των επικοινωνιακών πολιτικών στους τομείς των οπτικοακουστικών μέσων και της ψηφιακής τεχνολογίας. 3) **ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**: Ψηφιακός εγγραμματισμός παιδιών και νέων, επιμόρφωση επαγγελματιών και προώθηση της επιστημονικής και ακαδημαϊκής έρευνας στην οπτικοακουστική παιδεία - Media Information Literacy/MIL. Στόχος της δράσης, η **υποστήριξη της επιμόρφωσης και κατάρτισης των επαγγελματιών του κλάδου και την εκπαίδευση των Ελλήνων πολιτών στη γλώσσα της οπτικοακουστικής επικοινωνίας**, καθώς και η προώθηση της επιστημονικής μελέτης και της εφαρμοσμένης έρευνας στα οπτικοακουστικά μέσα, την ενημέρωση και την επικοινωνία,

Το σύνολο των δράσεων του ΕΚΟΜΕ περιστρέφεται γύρω από τους τρεις (3) προαναφερθέντες κεντρικούς άξονες – πυλώνες που λειτουργούν διαρκώς συνεργατικά και συμπληρωματικά μεταξύ τους.

ΑΞΟΝΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗ - Δημιουργία κατάλληλων υποδομών για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης στον οπτικοακουστικό τομέα, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό μέσω της προσέλκυσης άμεσων ξένων επενδύσεων στη χώρα και της εξασφάλισης χρηματοδοτικών πόρων από την ΕΕ και διεθνείς φορείς. Επίσης, προβολή της χώρας μέσω διεθνών οπτικοακουστικών παραγωγών με την υποστήριξη, ανάδειξη και επιβράβευση Ελλήνων επαγγελματιών εντός και εκτός Ελλάδος μέσω δράσεων marketing και προώθησης εγχώριας παραγωγής περιεχομένου. **Στον Άξονα αυτό, συμπεριλαμβάνονται 4 έργα-δράσεις που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και το ΕΣΠΑ.**

ΔΡΑΣΗ-Εφαρμογή του επενδυτικού κινήτρου του Ν.4487/2017 για τη χρηματοδότηση οπτικοακουστικών παραγωγών (κινηματογραφικές ταινίες, τηλεοπτικές σειρές, ψηφιακά παιχνίδια, μυθοπλασία, animation, ντοκιμαντέρ), μέσω ενός συστήματος επιστροφής μετρητών βάσει επιλέξιμων δαπανών (cash rebate) σε ποσοστό 35%.

Κωδικός έργου	Ονομασία	Προϋπολογισμός
2017ΣΕ2630000	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΚΟΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΤΡΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (Ν.4487/2017)	75.000.000 ευρώ

Η Ελληνική Κυβέρνηση υιοθέτησε το εν λόγω κίνητρο με την ψήφιση του Ν.4487/2017 (Κεφάλαιο Δ'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα (άρθρο 18 του Ν.4563/2018 και άρθρο 53 του Ν.4609/2019) και σύμφωνα με τις εφαρμοστικές ΚΥΑ (Αρ.Απόφ.923/ΦΕΚΒ1138-28/3/2018, Αρ.Απόφ.128/ΦΕΚΒ5810-24/12/2018, Αρ.Απόφ.59/ΦΕΚΒ1228-11/4/2019). Η απόφαση αυτή της Κυβέρνησης, βασίστηκε σε εκτεταμένη επιστημονική έρευνα η οποία μελέτησε τους διάφορους τύπους κρατικών ενισχύσεων για την παραγωγή ταινιών, τηλεοπτικών σειρών, ντοκιμαντέρ, κινουμένων σχεδίων και ψηφιακών παιχνιδιών που λειτουργούν σήμερα παγκοσμίως, λαμβάνοντας υπόψη τις καλύτερες πρακτικές και τα συστήματα που λειτουργούν στην Ευρώπη.

Με τον νόμο δημιουργήθηκε ένα θεσμικό πλαίσιο για την ενίσχυση της οπτικοακουστικής παραγωγής στην Ελλάδα, μέσω της παροχής επενδυτικού κινήτρου.

Στόχος του κινήτρου cash rebate είναι η τόνωση της εγχώριας οικονομίας, που θα επιτευχθεί με την προσέλκυση ξένων άμεσων επενδύσεων στη χώρα μας, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, την αύξηση της απασχόλησης, τη δημιουργία υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας και τη διαμόρφωση μιας νέας εξωστρεφούς εθνικής ταυτότητας (branding), αξιοποιώντας τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της Ελλάδας.

Η δημιουργία ενός πιο ανταγωνιστικού οπτικοακουστικού τομέα στην Ελλάδα, στο πλαίσιο και της διεθνούς παραγωγής οπτικοακουστικών έργων, θα έχει πολλαπλασιαστικά οφέλη στην οικονομία της χώρας μας, καθώς άμεσα ή έμμεσα επηρεάζονται πολλοί άλλοι τομείς, όπως ο τουρισμός, ο πολιτισμός, το εμπόριο, οι χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες, οι υπηρεσίες παροχής καταλύματος και εστίασης, οι μεταφορές, οι κατασκευές, οι καλλιτεχνικές, ψυχαγωγικές και τεχνικές δραστηριότητες, και άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών.

Συγκεκριμένα, υιοθετήθηκε ένα θεσμικό πλαίσιο για την ενίσχυση της παραγωγής οπτικοακουστικών έργων στην Ελλάδα, με τη μορφή της επιστροφής (cash rebate), η οποία συνίσταται στην κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου και προσδιορίζεται ως ποσοστό αυτών (35%). Ως επενδυτικό σχέδιο ορίζεται η παραγωγή ενός αυτοτελούς οπτικοακουστικού έργου και ως ενισχυόμενες δαπάνες, οι επιλέξιμες δαπάνες του συνολικού κόστους παραγωγής του έργου στην Ελλάδα. Το ποσό της ενίσχυσης υπολογίζεται μετά την πιστοποιημένη ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, δηλαδή της παραγωγής του οπτικοακουστικού έργου, ως ποσοστό επί της αξίας των επιλέξιμων δαπανών της παραγωγής στην Ελλάδα και αποδίδεται στον δικαιούχο. Τα κριτήρια υπαγωγής αφορούν ένα σύνολο προϋποθέσεων που ορίζονται στο νόμο σε σχέση με τις δαπάνες, με εμπλουτισμό ειδικών κριτηρίων σύμφωνα με την πρακτική των κρατών-μελών της ΕΕ (εδαφικότητα παραγωγικής διαδικασίας και δαπανών).

Το συγκεκριμένο επενδυτικό κίνητρο, όπως όλα τα συστήματα επενδυτικών κινήτρων που εφαρμόζονται από τα κράτη-μέλη της ΕΕ, διέπεται από τους περιορισμούς της συνθήκης της ΕΕ, και ιδίως αυτών περί κρατικών ενισχύσεων, νόθευσης του ανταγωνισμού και των συναλλαγών μεταξύ κρατών. Στο πλαίσιο αυτό της ΕΕ, για να μπορέσει μια οπτικοακουστική παραγωγή να κάνει χρήση ενός συγκεκριμένου επενδυτικού κινήτρου σε μια χώρα, πρέπει, μεταξύ άλλων, να πληροί κάποια ειδικά κριτήρια (οικονομικά, πολιτιστικά, εδαφικά). Ειδικότερα, οι υποχρεώσεις εδαφικότητας των δαπανών που προβλέπονται από τα καθεστώτα χρηματοδοτικής υποστήριξης των οπτικοακουστικών έργων απαιτούν ένα συγκεκριμένο μέρος του προϋπολογισμού του οπτικοακουστικού έργου που λαμβάνει ενίσχυση να δαπανάται στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση.

Το έργο, το οποίο χρηματοδοτείται με 75 εκατομμύρια ευρώ για το διάστημα 2018-2022 από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, με τίτλο: «Επιχορήγηση του EKOME για την Παροχή Επενδυτικού Κινήτρου για την Ενίσχυση της Παραγωγής Οπτικοακουστικών Έργων στην Ελλάδα (N.4487/2017)» τέθηκε σε λειτουργία μόλις έξι μήνες μετά την υιοθέτηση του νόμου με την έναρξη λειτουργίας του συστήματος υποδοχής των αιτήσεων στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) του Υπουργείου Ανάπτυξης στις 16/4/2018. Αξίζει να σημειωθεί ότι το ΠΣΚΕ έλαβε ειδική κατεύθυνση από το EKOME ώστε να προσαρμόσει το λογισμικό του στη λογική των αιτήσεων για επιχορήγηση οπτικοακουστικού έργου. Επισημαίνεται, επίσης, ότι, προκειμένου να εφαρμοστεί ο Ν.4487/2017 στην κατηγορία των ψηφιακών παιχνιδιών, συντάχθηκε και δημοσιεύθηκε ξεχωριστή ΚΥΑ για τις επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν στην παραγωγή ενός ψηφιακού παιχνιδιού ενώ για την εφαρμογή της σχεδιάστηκε και ήδη λειτουργεί ξεχωριστό πεδίο για την υποδοχή των αιτήσεων στο ΠΣΚΕ που αφορά αποκλειστικά στο ψηφιακό παιχνίδι.

Το επενδυτικό κίνητρο της επιχορήγησης υπό την μορφή cash rebate, συνίσταται στη δωρεάν παροχή χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου και προσδιορίζεται ως ποσοστό αυτών.

Το ποσό της επιχορήγησης υπολογίζεται, μετά την πιστοποιημένη ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, ως σταθερό ποσοστό 35%, επί της αξίας των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της παραγωγής στην Ελλάδα χωρίς ανώτατο όριο συνολικής επένδυσης (cap), το οποίο αποδίδεται εφάπαξ στον δικαιούχο. Για την υπαγωγή επενδυτικού σχεδίου στο καθεστώς ενίσχυσης, απαιτείται το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών που υλοποιούνται στην ελληνική επικράτεια, να ανέρχεται στο ελάχιστο ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ για τις εν λόγω δαπάνες, ανεξαρτήτως μεγέθους του φορέα για κινηματογραφικές ταινίες, τηλεοπτικές σειρές, μυθοπλασίας, ντοκιμαντέρ και animation. Ειδικά για τις τηλεοπτικές σειρές υφίσταται εσωτερικός

περιορισμός το κάθε επεισόδιο να έχει ελάχιστη δαπάνη τα 30.000 ευρώ, ενώ για τα ψηφιακά παιχνίδια το ελάχιστο όριο δαπανών ανέρχεται στα 60.000 ευρώ.

Ως επενδυτικό σχέδιο ορίζουμε την παραγωγή ενός αυτοτελούς οπτικοακουστικού έργου, και ειδικότερα: το επεισόδιο ή τμήματα επεισοδίων ή ο κύκλος επεισοδίων τηλεοπτικής σειράς, το επεισόδιο ή τμήματα επεισοδίων ή ο κύκλος επεισοδίων μίνι τηλεοπτικής σειράς, η τηλεοπτική ταινία ή κινηματογραφική ταινία ή τμήμα αυτών ανεξαρτήτως χρονικής διάρκειας, μυθοπλασίας, δημιουργικής τεκμηρίωσης (ντοκιμαντέρ), κινουμένων σχεδίων (animation), καθώς και το ψηφιακό παιχνίδι (videogame), που παράγεται, για εμπειρία χρήστη σε γραμμική ή μη γραμμική μορφή, με διαδραστικές ή όχι εφαρμογές, και με σκοπό τη δυνατότητα διανομής σε πολλαπλές πλατφόρμες (τηλεόραση, κινηματογραφικές αίθουσες, διαδίκτυο, ηλεκτρονικούς υπολογιστές, tablets, παιχνιδιομηχανές, κινητά τηλέφωνα κ.α.)

Εξαιρούνται κάποιες κατηγορίες έργων, όπως οι ενημερωτικές και οι αθλητικές εκπομπές, οι βιντεοσκοπήσεις ζωντανών καλλιτεχνικών παραστάσεων, τα διαδικτυακά τυχερά παιχνίδια και παιχνίδια κοινωνικού στοιχηματισμού, τα παιχνίδια κληρώσεων και οι διαγωνισμοί, τα talk shows, τα προγράμματα ψυχαγωγίας (lifestyle, reality, talent show), τα διαφημιστικά μηνύματα και οι εκπομπές τηλε-πωλήσεων, κ.α.

Δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι οι επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες ή έχουν υποκατάστημα στην ελληνική επικράτεια και λειτουργούν με σκοπό, την παραγωγή οπτικοακουστικών έργων, την παραγωγή οπτικοακουστικών έργων στο πλαίσιο διασυνοριακής παραγωγής (συμπαγωγές), και οι αλλοδαπές επιχειρήσεις παραγωγής οπτικοακουστικών έργων, εφόσον, συμβάλλονται με επιχείρηση που είναι εγκατεστημένη ή έχει υποκατάστημα στην ελληνική επικράτεια και λειτουργεί με σκοπό την εκτέλεση παραγωγής οπτικοακουστικών έργων ή μέρους αυτών (production service company, video games development company).

Το Εθνικό Κέντρο Οπτικοακουστικών Μέσων και Επικοινωνίας (EKOME) είναι ο φορέας υποδοχής και επεξεργασίας των αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων για την παραγωγή οπτικοακουστικών έργων. Επίσης, το σύνολο των διαδικασιών που προβλέπονται στο καθεστώς ενίσχυσης διενεργείται υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.) του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Η επιχείρηση έχει δικαίωμα υποβολής για υπαγωγή στο καθεστώς έως και 60 ημέρες πριν την ημερομηνία έναρξης του επενδυτικού σχεδίου (στην περίπτωση κινηματογραφικών ταινιών και τηλεοπτικών σειρών η πρώτη ημέρα γυρισμάτων). Την αίτηση υπαγωγής συνοδεύουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα δικαιολογητικά: η βεβαίωση υπαγωγής στις προϋποθέσεις των πολιτιστικών κριτηρίων (cultural test σύμφωνα με την ΕΕ) ανάλογα με το είδος του έργου (μυθοπλασία, δημιουργικό ντοκιμαντέρ, κινούμενο σχέδιο, ψηφιακό παιχνίδι), ο προγραμματισμός εργασίας του οπτικοακουστικού έργου, επισημαίνοντας τις ημέρες γυρισμάτων που απαιτούνται στην Ελλάδα, ο αναλυτικός προϋπολογισμός, προσδιορίζοντας τις δαπάνες που θα πραγματοποιηθούν στην ελληνική επικράτεια, το χρηματοδοτικό σχέδιο-πλάνο, στο οποίο θα αναγράφονται και τυχόν άλλες κρατικές ενισχύσεις και το ποσοστό ενίσχυσης αυτών, το σενάριο (εφόσον είναι εφικτό) ή η σύνοψη του σεναρίου, η έγγραφη δήλωση - αναφορά στους βασικούς καλλιτεχνικούς συντελεστές, καθώς και στους εργαζόμενους που θα απασχοληθούν κατά τη διάρκεια των εργασιών στην Ελλάδα, και παράβολο.

Μετά την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου, η επιχορήγηση καταβάλλεται εφάπαξ εντός έξι (6) μηνών απευθείας μέσω ηλεκτρονικής πληρωμής σε τραπεζικό λογαριασμό του φορέα του επενδυτικού σχεδίου στην Ελλάδα.

Η ενίσχυση μπορεί να συνδυαστεί με άλλη κρατική ενίσχυση, με τον περιορισμό το σύνολο των χορηγούμενων κρατικών ενισχύσεων να μην ξεπερνά αθροιστικά το 50% του συνολικού κόστους παραγωγής του έργου. Το όριο αυτό επεκτείνεται στο 60% σε περίπτωση διασυνοριακής παραγωγής, και στο 70% σε περίπτωση παραγωγής «δύσκολου οπτικοακουστικού έργου» (επίσημος ορισμός της ΕΕ-έργο που το μοναδικό πρωτότυπο είναι στην ελληνική γλώσσα, το πρώτο και το δεύτερο έργο ενός σκηνοθέτη ή παραγωγού, τα έργα χαμηλού προϋπολογισμού, έως 500.000 ευρώ, και τα έργα με περιορισμένες δυνατότητες εμπορικής εκμετάλλευσης στις διεθνείς αγορές.) Οι πόροι που διατίθενται απευθείας από προγράμματα της ΕΕ όπως το

CREATIVE EUROPE, δεν συνιστούν κρατικούς πόρους, και η προερχόμενη από αυτά ενίσχυση δεν συνυπολογίζεται για τους σκοπούς της τήρησης των ανωτάτων ορίων ενίσχυσης.

Επίσης, είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι, σύμφωνα με τον νόμο, η απόφαση υπαγωγής μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εγγυοδοσία στις τράπεζες, ώστε οι εταιρείες παραγωγής να δανειοδοτούνται με το ύψος των χρημάτων της επιχορήγησης.

Κάθε επιχείρηση παραγωγής και για κάθε έργο που υπάγεται στο καθεστώς, είναι υποχρεωμένη να αναγράφει, στους κυρίως τίτλους αρχής και τέλους, ότι το έργο πραγματοποιήθηκε με τη συμβολή του επενδυτικού κινήτρου στην Ελλάδα.

Με τις προαναφερθείσες ΚΥΑ ρυθμίστηκαν και εξειδικεύθηκαν ειδικότερα θέματα εφαρμογής του νόμου, όπως οι διαδικασίες των αιτήσεων, ο καθορισμός του παραβόλου και των διαφόρων δικαιολογητικών για κάθε φάση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, οι επιλέξιμες δαπάνες, ο έλεγχος πληρότητας, η λειτουργία των επιτροπών αξιολόγησης και των οργάνων ελέγχου του ΕΚΟΜΕ και η διαδικασία των ενστάσεων.

Το επενδυτικό κίνητρο cash rebate, ως εργαλείο προσέλκυσης ξένων και εγχώριων άμεσων επενδύσεων, λειτουργεί αποδεδειγμένα με επιτυχία στο εξωτερικό από το 1990 (αρχικά Καναδάς και ΗΠΑ, στη συνέχεια σε όλο τον κόσμο). Ταυτόχρονα ενισχύει και προωθεί την οπτικοακουστική και δημιουργική βιομηχανία και την εθνική ταυτότητα (national brand) μιας χώρας χάρη στην παραγωγή οπτικοακουστικών έργων.

Στην Ευρώπη, για παράδειγμα, το κίνητρο αυτό εφαρμόζεται στις περισσότερες χώρες, με ένα εύρος στο ποσοστό επιστροφής που κυμαίνεται μεταξύ 25 και 45% επί των επιλέξιμων δαπανών: 25% (Γερμανία, Λιθουανία, FYROM, Τσεχία, Γεωργία, Μ. Βρετανία, Ιταλία, Αυστρία, Ουγγαρία, Ισλανδία, Νορβηγία, Φιλανδία, Ισλανδία, Ουκρανία, Κροατία, Σερβία), 30% (Γαλλία, Ολλανδία, Εσθονία), 32% (Ιρλανδία) 40% (Μάλτα), έως 35% στην Ισπανία (40% στις Κανάριες Νήσους) και έως 45% στο Βέλγιο και τη Ρουμανία.

Εκτός Ευρώπης, το ποσοστό επιστροφής επί των επιλέξιμων δαπανών έχει ένα αντίστοιχο εύρος: στις ΗΠΑ εφαρμόζεται σε 39 πολιτείες και διαφέρει από πολιτεία σε πολιτεία (π.χ. 25% στη Μασαχουσέτη, στη Καλιφόρνια και στη Χαβάη, 30-35% στη Νέα Υόρκη, 30% στη Φλόριντα και στο Κονέκτικατ, έως 40% στη Βιρτζίνια, έως 42% στην Ουάσιγκτον Π.Κ., έως 45% στο Ιλινόις και τη Λουϊζιάνα), στον Καναδά επίσης διαφέρει από περιφέρεια σε περιφέρεια (20-30%, και έως 70% στο εργασιακό κόστος), στη Νέα Ζηλανδία, τη Νότια Αφρική και τη Νότια Κορέα είναι 25%, στη Μαλαισία και στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα 30%, στην Αυστραλία και τον Άγιο Μαυρίκιο 40%, στη Κίνα ανάλογα με την περιοχή έως 40%, ενώ υπάρχουν και πιο ακραίες περιπτώσεις όπου το συγκεκριμένο επενδυτικό κίνητρο δύναται να επιστρέφει στον δικαιούχο το 47% (Νησιά Φίτζι), το 50% (Σιγκαπούρη), το 55% (Τρινιντάντ) και έως το 60% στη Κολομβία.

Στη Μ. Βρετανία, το σύστημα επενδυτικών κινήτρων που έχει υιοθετηθεί (Television & film tax reliefs/credits) αποτέλεσε τη βάση για την ανάπτυξη της εγχώριας οπτικοακουστικής αγοράς, η οποία, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία εάν δεν υπήρχε, θα ήταν 71% μικρότερη, μειώνοντας αντίστοιχα το ΑΕΠ της χώρας κατά 1,4 δισεκατομμύρια λίρες και τους εισπρακτέους φόρους για το κράτος κατά 420 εκατομμύρια λίρες. Ήταν δε τόσο επιτυχημένη η εφαρμογή των κινήτρων, που το 2014 επεκτάθηκε και στην παραγωγή βιντεοπαιχνιδιών (Video game tax relief/credit system). Η Ιταλία, πέρα από την υιοθέτηση ενός διπλού συστήματος επενδυτικών κινήτρων (tax credit και tax shelter), έχει αναπτύξει υποδομές υποστήριξης για την υλοποίηση οπτικοακουστικών παραγωγών σε όλη τη χώρα (λειτουργούν περισσότερα από 20 γραφεία σε περιφέρειες και δήμους). Το ίδιο ισχύει στη Γαλλία, την Ισπανία και τη Γερμανία – λειτουργούν περισσότερα από 35, 30 και 17 γραφεία, αντίστοιχα, σε όλη τη χώρα- αλλά και σε πολλά άλλα κράτη-μέλη της ΕΕ. Επίσης, στην περίπτωση χωρών όπως της Μάλτας και της Ιρλανδίας, κυριολεκτικά έχει αναγεννήσει τον οπτικοακουστικό κλάδο και ευρύτερα την εθνική οικονομία τους (στη Μάλτα η επιχορήγηση ονομάζεται cash rebate system και στην Ιρλανδία tax credit system).

Σήμερα, λειτουργούν περισσότεροι από 1.000 φορείς σε όλο τον κόσμο που ανταγωνίζονται μεταξύ τους για την προσέλκυση διεθνών παραγωγών με τη μορφή του συγκεκριμένου επενδυτικού κινήτρου στη χώρα τους. Είναι δε τόσο σημαντικό αυτό το επενδυτικό κίνητρο που οι χώρες το αναθεωρούν και βελτιώνουν ανά τακτά χρονικά διαστήματα με βάση τις διεθνείς πρακτικές.

Το cash rebate είναι ένα δυναμικό κίνητρο το οποίο, σε αντίθεση με τα άλλα, και κυρίως αυτά που εστιάζουν στην ενίσχυση (επιχορήγηση, επιδότηση, χρηματοδότηση) πριν την έναρξη της παραγωγικής διαδικασίας, έχει τα εξής θετικά χαρακτηριστικά:

- Επιδρά άμεσα στην απασχόληση και στην ευρύτερη οικονομική και επιχειρηματική δραστηριότητα. Έχει έντονη αναπτυξιακή διάσταση καθώς συνδέεται με την παραγωγική διαδικασία του κλάδου και δημιουργεί πολλαπλασιαστικά οφέλη στην ευρύτερη οικονομία της χώρας. Πέρα από τους καλλιτεχνικούς και τεχνικούς συντελεστές της παραγωγής, κατά τη διάρκεια της παραγωγής δραστηριοποιούνται μια ποικιλία επαγγελματιών και υπηρεσιών (χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, νομικές υπηρεσίες, ασφαλιστικές υπηρεσίες, διαμονή και διατροφή, ενοικίαση μεταφορικών μέσων, δαπάνες δημοσίων σχέσεων και επικοινωνίας, κατασκευή ρούχων και σκηνικών, κλπ.)
- Επίσης, σε σχέση με την επιχειρηματικότητα και την απασχόληση, αποτελεί ένα ιδιαίτερα ισχυρό κίνητρο α) ανάσχεσης της διαρροής επενδυτικών κεφαλαίων και παραγωγών της χώρας σε άλλες χώρες με χαμηλότερο κόστος (φορολογικό, εργασίας) και β) οικονομικής διαφάνειας -και κατ' επέκταση μείωσης της μαύρης εργασίας στον κλάδο- καθώς αναγνωρίζονται μόνο οι τιμολογημένες δαπάνες και υπηρεσίες.
- Ενισχύει τα έσοδα του κράτους, άμεσα και έμμεσα, ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης της απασχόλησης και της επιχειρηματικής δραστηριότητας, όχι μόνο στη διαδικασία της παραγωγής αλλά και μετέπειτα στη διανομή (κινηματογραφικές αίθουσες, τηλεόραση, κ.α.) του οπτικοακουστικού έργου. Η παραγωγή και διανομή ενός οπτικοακουστικού έργου δημιουργεί φορολογικά και ασφαλιστικά έσοδα στο κράτος (ΦΠΑ, φόρος εισοδήματος, ασφαλιστικές εισφορές, ειδικοί φόροι κλπ.) Γι' αυτό το λόγο, μάλιστα, σε πολλές χώρες, ενώ το επενδυτικό κίνητρο είναι στην πραγματικότητα αυτό της επιχορήγησης, το συνδέουν εννοιολογικά με τον φόρο (tax credit).
- Μεταθέτει το βάρος της ενίσχυσης από την αρχική και πιο αβέβαιη περίοδο της ανάπτυξης και της προπαραγωγής στην περίοδο μετά τα γυρίσματα και την ολοκλήρωση του οπτικοακουστικού έργου. Η παραγωγή ενός οπτικοακουστικού έργου θεωρείται μια επένδυση υψηλού κινδύνου καθώς είναι ιδιαίτερα αβέβαιο το αποτέλεσμα. Με αυτόν τον τρόπο μειώνεται σημαντικά ο επενδυτικός κίνδυνος καθώς το ποσό αποδίδεται στον δικαιούχο μετά την αποδεδειγμένη ολοκλήρωση των γυρισμάτων ή/και της μεταπαραγωγής και κάτω από ειδικές προϋποθέσεις και κριτήρια.
- Λαμβάνει υπόψη τα ουσιαστικά χαρακτηριστικά της παραγωγής ενός οπτικοακουστικού έργου που είναι η αυτοτέλεια, η διεθνικότητα και η ευελιξία της παραγωγικής διαδικασίας του. Το κάθε οπτικοακουστικό έργο, τηλεοπτική σειρά ή κινηματογραφική ταινία, παράγεται και διανέμεται στην διεθνή αγορά αυτοτελώς ως μοναδικό προϊόν, με μια ποικιλία χρηματοδοτικών πόρων από όλο τον κόσμο, με ελάχιστους εδαφικούς περιορισμούς στα γυρίσματα και απασχολώντας ανθρώπινο δυναμικό με συμβάσεις εργασίας έργου (ελεύθερους επαγγελματίες). Για παράδειγμα, μια αμερικάνικη τηλεοπτική σειρά ή κινηματογραφική ταινία μπορεί να εξελισσεται στη Νέα Υόρκη και την Ιταλία, αλλά στη πραγματικότητα να γυρίζεται στα στούντιο της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας, και στους φυσικούς χώρους του Τορόντο, της Κροατίας και της Μάλτας, χρησιμοποιώντας τεχνικούς και καλλιτέχνες από τις ΗΠΑ, τον Καναδά και την ΕΕ. Αυτό σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις παραγωγής οπτικοακουστικών έργων προσελκύονται από χώρες που, λαμβάνοντας υπόψη την έντονη κινητικότητα των οπτικοακουστικών παραγωγών, παρέχουν ένα ολοκληρωμένο σύστημα επενδυτικών κινήτρων, που έχει άμεσο ανταποδοτικό όφελος, όπως αυτό της εφάπαξ ενίσχυσης επί των επιλέξιμων δαπανών του κόστους παραγωγής, με ευελιξία στις διαδικασίες υπαγωγής και απόδοσης των ενισχύσεων.

Το ΕΚΟΜΕ ως αρμόδιος φορέας διαχείρισης των αιτήσεων, έχει λάβει από τις 16/4/2018 έως τις **04/03/2020**, **99 αιτήσεις** για την υλοποίηση οπτικοακουστικών παραγωγών στην Ελλάδα, εκ των οποίων:

- α) 12 απορρίφθηκαν λόγω μη τήρησης των απαιτούμενων από τον νόμο προδιαγραφών,
- β) 7 αποσύρθηκαν,
- γ) 48 έχουν υπαχθεί στο κίνητρο με απόφαση Υπουργού και έκδοση σχετικού ΦΕΚ και άρα δικαιούνται την επιχορήγηση εφόσον τηρηθούν οι προβλέψεις του νόμου,

- δ) 19 βρίσκονται στο στάδιο εξέτασης από τον Υπουργό και αναμένεται η έκδοση της σχετικής απόφασης,
ε) 7 βρίσκονται στο στάδιο εξέτασης από την Επιτροπή Αξιολόγησης του EKOME, και
στ) 6 βρίσκονται στο αρχικό στάδιο ελέγχου πληρότητας της αίτησης.

Το άθροισμα των έργων των πεδίων γ,δ,ε και στ συνεπάγεται **80 έργα** στις προβλέψεις του Νόμου. Από αυτά τα 80 έργα, 41 αποτελούν εγχώριες και 39 διεθνείς παραγωγές (ευρωπαϊκές, διασυνοριακές, συμπαραγωγές με Ελλάδα, ασιατική) με ενδεικτικές χώρες προέλευσης: ΗΠΑ, Ν.Κορέα, Κίνα, Ισραήλ, Βρετανία, Γαλλία, Ιταλία, Γερμανία, Ισπανία, Ολλανδία, Βέλγιο, Φιλανδία, Τουρκία, Αλβανία, Κύπρος, Σερβία, Ρουμανία, Ουγγαρία και Σουηδία. Ήδη, βάσει χρονοδιαγράμματος στην αίτησή τους, **16 έργα έχουν ολοκληρώσει τα γυρίσματα και υπέβαλαν αίτηση για να εισπράξουν το ποσό της επιχορήγησης (cash rebate)** που τους αναλογεί. Στις 9/4/2019, πραγματοποιήθηκε η 1η καταβολή ενίσχυσης ύψους 310.799,54 ευρώ στην Γαλλογερμανικής παραγωγής τηλεοπτική σειρά EDEN. Το γεγονός αυτό αποτέλεσε πολύ σημαντικό δείγμα αξιοπιστίας της χώρας έναντι των υποψήφιων επενδυτών, καθώς πλέον υπάρχει απτή απόδειξη της ταχείας λειτουργίας του μηχανισμού και της καταβολής των χρημάτων. Ακολούθησαν αποφάσεις για την καταβολή ενίσχυσης 4 ακόμη έργων ύψους 797.572,35 ευρώ.

Η συνολική επένδυση στη χώρα μας για την παραγωγή των έργων που υπάγονται στις προβλέψεις του νόμου ανέρχεται στα **79 εκατομμύρια** ευρώ περίπου. **Η Δημόσια Δαπάνη (επιστροφή cash rebate)** όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του νόμου ανέρχεται περίπου στα **26 εκατομμύρια** ευρώ. **Από τα γυρίσματα που πραγματοποιούνται στην Ελλάδα, δημιουργούνται 22,500 περίπου θέσεις απασχόλησης (ηθοποιοί, τεχνικοί, βοηθητικοί, συνεργεία κλπ.) Τα γυρίσματα πραγματοποιούνται σε όλη την Ελλάδα σε πάνω από 110 τοποθεσίες** (ενδεικτικά αναφέρονται: Αττική, Πελοπόννησος, Ήπειρος, Στερεά, Νίσυρος, Δήλος, Κέρκυρα, Κρήτη, Καλάβρυτα, Μύκονος, Ηράκλειο, Χαλκιδική, Κως, Αντίπαρος, Αίγινα, Ισθμός, Μονεμβασιά, Ναύπλιο, Αλίσαρτος, Θεσσαλονίκη, Ηλεία, Αρκαδία, Αράχοβα, Κύθηρα, Χανιά, Πάτρα, Γαλαξίδι, Θήβα, Λαμία, Ζαγοροχώρια, Μετέωρα, Πάρος, Μακεδονία, Θράκη).

Επισημαίνεται ότι, προκειμένου να εφαρμοστεί ο Νόμος στην κατηγορία των ψηφιακών παιχνιδιών, συντάχθηκε και δημοσιεύθηκε ξεχωριστή ΚΥΑ για τις επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν στην παραγωγή ψηφιακού παιχνιδιού (ΚΥΑ 59-11/4/2019) ενώ για την εφαρμογή της σχεδιάστηκε και ήδη λειτουργεί ξεχωριστό πεδίο για την υποδοχή των αιτήσεων στο ΠΣΚΕ που αφορά αποκλειστικά στα digital games. Ήδη δύο εκ των αιτήσεων που έχουν υπαχθεί στο επενδυτικό κίνητρο αφορούν games.

Επίσης, το EKOME έχει διαβιβάσει τις προτάσεις του στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης αναφορικά με την βελτίωση του Ν.4487/2017 και των αντίστοιχων ΚΥΑ, ενόψει των νομοθετικών ρυθμίσεων που αναμένεται να υιοθετηθούν.

Ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος

Παναγιώτης Κουάνης